

TƯỜNG NIỆM
NHẠC SĨ TRẦN QUANG LỘC (1945-2020)
Ngày 7 Tháng 6 Dương Lịch

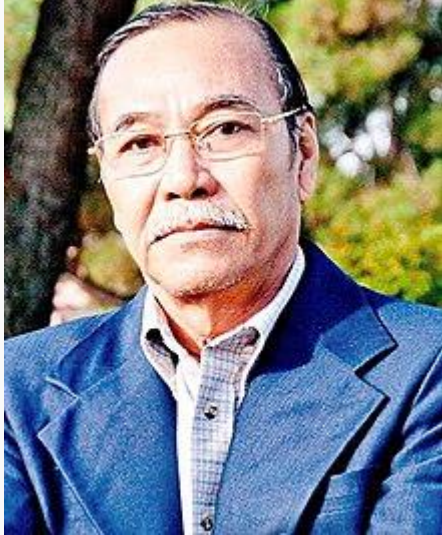
Nam Phong tổng hợp

Đề Mục

- 1- Trần Quang Lộc – vi.wikipedia.org
- 2- Mong Ước Cuối Đời Của NS Trần Quang Lộc Được Thực Hiện - Hoài Giang
- 3- Trần Quang Lộc Một Đời Tài Hoa Lặn Đạn – Mai Nhật
- 4- Nhạc Sĩ Trần Quang Lộc – Mặc Lâm
- 5- Hoàn Cảnh Sáng Tác “Về Đây Nghe Em” của NS Trần Quang Lộc – Thái Salem
- 6- Những Tình Khúc Của Nhạc Sĩ Trần Quang Lộc – Youtube
- 7- Vĩnh Biệt NS Trần Quang Lộc “Chở Hồn Minh Vào Suối Mát” – Hà Đình Nguyên

Trần Quang Lộc

Trần Quang Lộc

Thông tin nghệ sĩ

Tên khai sinh	Trần Quang Lộc
Sinh	1949 Gio Linh, Quảng Trị, Liên bang Đông Dương
Mất	7 tháng 6, 2020 (71 tuổi) Bà Rịa – Vũng Tàu, Việt Nam
Nguyên nhân mất	Ung thư
Thể loại	Tình khúc 1954-1975
Nghề nghiệp	Nhạc sĩ
Bài hát tiêu biểu	<i>Áo hoa</i> <i>Có phải em mùa thu Hà Nội</i> <i>Tình cờ gặp nhau</i> <i>Về đây nghe em</i> "Ngủ ngoan nhé ngày xưa"
Ca sĩ trình bày thành công	Hồng Nhung, Thu Phương ^{[1][2]}

Trần Quang Lộc (1949 – 7 tháng 6 năm 2020)^[3] là một [nhạc sĩ Việt Nam](#). Ông sinh tại [Gio Linh, Quảng Trị](#). Trần Quang Lộc là một tín hữu [Công giáo Roma](#), ông có tên thánh là [Tôma](#). Năm 20 tuổi, ông theo học âm nhạc tại [Trường Quốc gia âm nhạc](#)

Huế và bắt đầu sáng tác vào cuối thập niên 1960. Tuyển tập nhạc đầu tiên của ông là *Hát trong dòng sông xưa* được xuất bản năm 1970.

Sau sự kiện 30 tháng 4 năm 1975, ông sống tại thành phố Bà Rịa, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu cho đến khi qua đời vào ngày 7 tháng 6 năm 2020 sau 6 năm chống chọi với bệnh ung thư.^[4]

Những bài hát của ông hầu hết đều mang sắc thái tình người, tình quê hương, như "Về đây nghe em", "Em còn nhớ Huế không", "**Có phải em mùa thu Hà Nội**", "Chợt nghe em hát", "Áo hoa",... Ở trong nước, các sáng tác của ông được biết đến và biểu diễn thành công qua tiếng hát của **Hồng Nhung** và **Thu Phương**.^{[5][6][7]}

Ở hải ngoại, các sáng tác của ông được thu âm và trình diễn đầu tiên bởi **Duy Quang**, **Hương Lan**, **Y Lan** cho Trung tâm Shotguns.

Tác phẩm

Sáng tác

Danh sách này không đầy đủ; bạn có thể giúp đỡ bằng cách mở rộng nó.

- Áo hoa (thơ Đỗ Nguyên Kha)
- Biển của đời anh (thơ Hồ Lệ Trạch)
- Bong bóng bay (thơ Uyên Hà)
- Bóng đổ
- Bơ vơ
- Câu hát tình quê
 - Chỉ cần^[a]
 - Chỉ còn bóng đổ dài
- Chỉ còn tiếng thông reo
- Chỉ vì em yêu anh
 - Cho tôi lại từ đầu
 - Chợt nghe em hát
 - Có những chiều rất lạ
 - **Có phải em mùa thu Hà Nội?** (thơ Tô Như Châu)
- Đã đành ở quê người
- Đã nhủ lòng tôi
- Đàn trong tay người
- Em còn nhớ Huế không
 - Em đã xa tôi
- Em theo đoàn lưu dân
 - Gặp em mùa Giáng Sinh
- Giữa tiệc đời
- Gõ đàn hát chơi
- Hai mươi năm tình xưa
- Kể chuyện người
- Lá rơi cuối chiều
 - Lãng du ca (Nhạc Lã Văn Cường - Lời : Trần Quang Lộc)
- Mộ trắng
 - Mùa hè đi qua (thơ Hoàng Hưng)
- Ngày ấy anh ở đâu
- Ngày nào (thơ Nguyễn Hữu Nhật)
- Ngày xưa hai đứa

- Ngõ bước chân người
- Ngủ đầu
 - Ngủ ngoan nhé ngày xưa
- Người xa như hình bóng
- Phó nắng
- Quê hương xa vời
- Riêng tôi nhớ người
- Ru tình từ thuở nằm nôi (Thơ Tôn Nữ Trà My)
- Sợi tóc để quên
- Ta có những ngày
- Thư cho mẹ
- Tình cờ gặp nhau
- Tôi đi giữa lòng quê hương
- Tôi vẫn trở về
- Trả lời thư em^[9]
- Trên đất quê tôi
- Trong cõi mịt mù phai
- Trong dáng em ngồi
- Trở về với mẹ ta thôi (thơ **Đồng Đức Bốn**)
 - Về đây nghe em (thơ A Khuê)
- Vỡng đưa tình cũ (thơ Hoàng Thị Dậu)
- Về bên Chúa
 - Lời nguyện cầu đêm Noel

Danh sách đĩa nhạc

- *Chợt nghe em hát* (1994)
- Đã đành ở quê người - **Chế Linh**, Hoài Nam, **Thái Châu**, Trần Quang Lộc
- Phiêu bồng ca (1997)
- Thu trắng 4 (phổ thơ Thu Tuyết) (2023)
- Tình cờ gặp nhau - Thái Châu, **Hương Lan**, Hoài Nam

Chú giải

- ↑ Những ca khúc được đánh dấu lùi vào trong là những ca khúc được thể hiện thành công bởi nữ ca sĩ **Thu Phương**.^[6]

Chú thích

- ↑ Nhà thơ Thu Tuyết hoàn thành di nguyện của cố nhạc sĩ Trần Quang Lộc
- ↑ Album dang dở của nhạc sĩ Về đây nghe em hoàn tất
- ↑ [1]
- ↑ Nhạc sĩ 'Có phải em mùa thu Hà Nội' qua đời
- ↑ Nhạc sĩ Trần Quang Lộc: Vẫn nằm mộng thấy quê hương
- ↑ Nhà thơ Thu Tuyết hoàn thành di nguyện của cố nhạc sĩ Trần Quang Lộc
- ↑ Album dang dở của nhạc sĩ Về đây nghe em hoàn tất
- ↑ Ca khúc Trần Quang Lộc gắn với cuộc đời tôi như định mệnh.
- ↑ Khác với bài của **Trâm Từ Thiêng**.

Nguồn: https://vi.wikipedia.org/wiki/Tr%E1%BA%A7n_Quang_L%E1%BB%99c

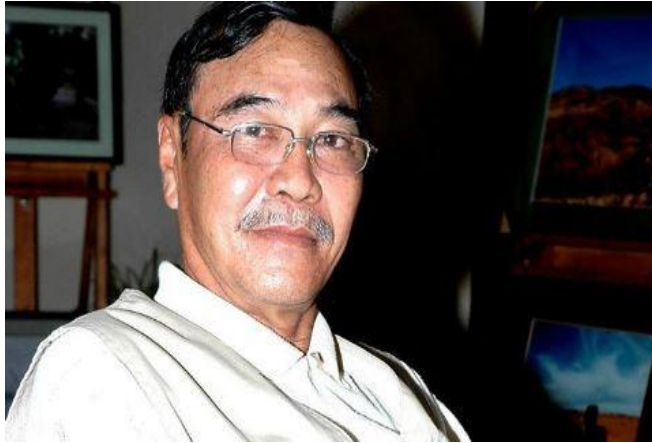
Album Thu Trắng 4: Mong ước lúc cuối đời của nhạc sĩ Trần Quang Lộc được thực hiện

Thứ Năm, 24/08/2023 08:40

(CAO) Ba năm sau khi nhạc sĩ “Về đây nghe em” qua đời, gia đình và bè bạn đã hoàn thành được di nguyện của cố nhạc sĩ.

Trước khi căn bệnh ung thư phổi tàn phá cơ thể đến cùng kiệt, nhạc sĩ Trần Quang Lộc vẫn gắng gượng ngồi vào bàn sáng tác. Ông từng thổ lộ ước muốn ra mắt một album nhạc cuối cùng trước khi mất. Với album *Thu Trắng 4*, mong ước cuối đời của nhạc sĩ Trần Quang Lộc đã được thực hiện.

Từ năm 2016, mối duyên thơ nhạc giữa nhà thơ Thu Tuyết với nhạc sĩ Trần Quang Lộc (tác giả các ca khúc nổi tiếng *Về đây nghe em*, *Có phải em mùa thu Hà Nội...*) trở nên đặc biệt. Trước khi qua đời vào tháng 6/2020, NS Trần Quang Lộc đã kịp phổ 8 bài thơ của Thu Tuyết thành các ca khúc. Trong album *Thu Trắng 4* vừa ra mắt gồm 10 tình khúc phổ thơ Thu Tuyết thì có đến 8 ca khúc của NS Trần Quang Lộc! Đây cũng là cách mà nhà thơ Thu Tuyết bày tỏ lòng tưởng nhớ đến người nhạc sĩ tài hoa này.

Cố nhạc sĩ Trần Quang Lộc

Nhà thơ Thu Tuyết thực hiện *Thu Trắng 4* dành tặng NS Trần Quang Lộc

Thu Tuyết bên em trai và vợ của cố nhạc sĩ Trần Quang Lộc (bìa phải).

Thu Tuyết sinh tại Phú Yên, sống và làm việc tại TPHCM từ những năm 1980. Chị từng là giảng viên Trường Đại học Tài chính - Marketing TPHCM. Giọng thơ đầy ắp tình tự quê hương nên thơ Thu Tuyết đã “lọt vào mắt xanh” của nhiều nhạc sĩ phổ thơ chị như: [Phú Quang](#), [Quốc Dũng](#), [Duy Cường](#), Kim Tuấn, Tùng Châu, Vũ Hoàng, Nguyễn Ngọc Thiện, Nguyễn Văn Hiên, Quốc Bảo... Đặc biệt, không ít bài thơ của Thu Tuyết được nhiều nhạc sĩ cùng phổ nhạc như bài *Gối Mây* (NS Trần Ngọc Hòa, Đoàn Hải, Eric Lê Phúc, Trần Việt Cường, Nhật Kim), hay bài *Hiu Hắt Thu* (NS Trần Việt Cường, Trần Ngọc Hòa, Nguyễn Cửu Dũng cùng phổ)...

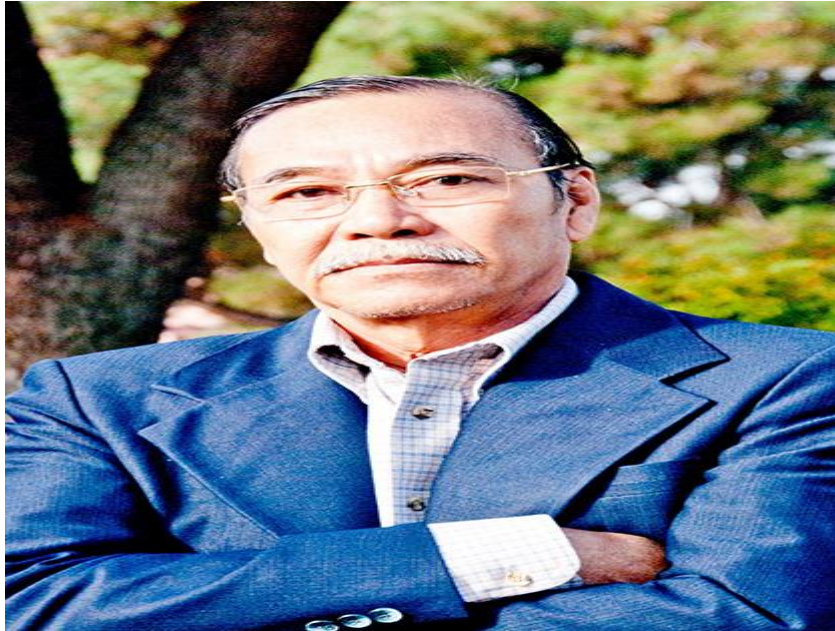
Hoài Giang

Nguồn: <https://congan.com.vn/van-hoa-giai-tri/mong-uoc-cuoi-doi-cua-nhac-si-tran-quang-loc-duoc-thuc-hien-151669.html>

Trần Quang Lộc - một đời tài hoa, lận đận

Ca khúc kinh điển của nhạc sĩ Trần Quang Lộc - "Có phải em mùa thu Hà Nội" - mất hàng chục năm mới nổi tiếng.

Nhạc sĩ Trần Quang Lộc [qua đời](#) hôm 7/6 tại nhà ở Bà Rịa - Vũng Tàu, sau nhiều năm điều trị ung thư. Hơn nửa thế kỷ sáng tác, nhạc sĩ để lại dấu ấn đậm nét với hơn 600 ca khúc. Các nhạc phẩm của ông đa phần mang giai điệu êm dịu, ca từ gợi nhiều suy tư. *Có phải em mùa thu Hà Nội* và *Về đây nghe em* - hai ca khúc được biết đến nhiều nhất - ra đời khá sớm, khi tác giả còn ở độ tuổi đôi mươi. Trong đó, tình khúc nổi tiếng nhất của ông về Hà Nội có số phận lận đận.

Nhạc sĩ Trần Quang Lộc (1949 - 2020). Ảnh: Facebook.

Đầu thập niên 1970, tại Đà Nẵng, ông được bạn thân - thi sĩ Tô Như Châu - trao cho một bài thơ về Hà Nội. Khi đó, cả hai chưa từng đặt chân đến Thủ đô. Những vần thơ giàu chất trữ tình, phong lưu, khiến nhạc sĩ xao xuyến: "Ngày sang thu anh lót lá em nằm/ Bên trời xa sương tóc bay...". Ngay đêm đó, ông bắt tay hoàn thành ca khúc. Người đầu tiên thu âm là danh ca Thái Thanh. Sau khi lên sóng phát thanh khoảng hai tháng, nhạc phẩm bị thu hồi vì chính quyền Sài Gòn cũ cho rằng ca khúc có xu hướng "thân miền Bắc". Năm 2016, chia sẻ với báo chí, ông cho biết vì ca từ bài hát, ông từng bị nhà chức trách ở chế độ cũ gọi lên "chỉnh đốn". Nhạc phẩm từ đó cũng bị ông cất tủ suốt hơn 20 năm.

Năm 1994, ông giúp ca sĩ Hồng Nhung thực hiện album *Chợt nghe em hát* - 10 tình khúc Lã Văn Cường, Trần Quang Lộc. Ông quên băng ca khúc một thời và không định đưa vào CD. Nhạc sĩ Đức Trí - người phối khí cho album - đã chọn bài hát cho Hồng Nhung thu âm. Đĩa nhạc tạo nên hiện tượng với 30.000 bản phát hành trong tuần đầu. Thành công của nhạc phẩm chưa dừng lại ở đó. Ba năm sau, ca sĩ Thu Phương vào Sài Gòn lập nghiệp. Cô chọn ca khúc *Có phải em mùa thu Hà Nội* trong một chương trình ở Nhà hát Hòa Bình. Ca khúc đưa Thu Phương từ ca sĩ vô danh thành tên tuổi được so sánh với Mỹ Linh, Hồng Nhung, Thanh Lam...

* [Trần Quang Lộc viết về Hà Nội qua tưởng tượng](#)

Với Trần Quang Lộc, mỗi ca khúc của ông đều mang dáng dấp một bóng hồng. Bài *Về đây nghe em* ra đời vào năm 1969, khi tác giả đánh đàn thuê ở các phòng trà, quán bar Sài Gòn. Một lần đi làm về, ông thấy những cô gái mặc váy ngắn, đứng chào gọi khách giữa đêm vắng. Bâng khuâng trước đổi thay về nếp sống, sinh hoạt của một lớp trẻ, ông chọn những vần thơ của A Khuê để ca ngợi nét đẹp của các giai nhân xưa, với hình ảnh áo the, guốc mộc, lời ca dao, hạt lúa mới, nôi

ngô khoai... Sau khi Elvis Phuong thu âm, nhạc phẩm được yêu thích với giai điệu slow rock mới lạ, khác với phần lớn bản bolero lúc bấy giờ. Ca khúc vẫn giữ sức sống đến nay qua nhiều bản thu của các thế hệ ca sĩ.

Tuấn Ngọc hát 'Về đây nghe em' (Trần Quang Lộc) tại liveshow 'Riêng một góc trời' năm 2006.
Video: *Youtube*.

Một thời phong lưu với những bản nhạc, Trần Quang Lộc trải qua cảnh bệnh tật cuối đời. Ông từng có tiền sử ung thư nhưng chỉ nằm nhà uống thuốc, không vào bệnh viện vì sợ tốn kém. Đến khoảng năm 2014, ông phải nhập viện cấp cứu vì ung thư bàng quang. Căn bệnh không thuyên giảm mà còn di căn, khiến một bên mắt của ông bị hỏng hoàn toàn. Ông còn chịu chứng ung thư phổi do nhiều năm hút thuốc thời còn khỏe mạnh. Năm 2017, nghe tin nhạc sĩ mắc bệnh hiểm nghèo, Thu Phương nhờ người thân tới thăm, giúp ông 100 triệu đồng. Gia cảnh chật vật, vợ chồng ông sống ở một căn nhà cấp bốn tại Bà Rịa - Vũng Tàu. Ông mở thêm lớp dạy nhạc để có đồng ra đồng vào. Nhà nhỏ, chỉ đủ để vài cái bàn nhỏ, khi hết giờ dạy, ông phải đem cất để có chỗ sinh hoạt. Lớp học ông đủ độ tuổi, từ các em nhỏ trong xóm đến các bà xơ tóc điểm bạc. Mỗi buổi, ông chỉ thu học phí vài chục nghìn đồng. Sau này, sức khỏe suy kiệt, ông đành đóng lớp, sống nhờ vào tiền tác quyền. Vợ ông thế chấp sổ đỏ căn nhà đang ở để có số tiền 200 triệu đồng đóng viện phí.

Hạnh phúc của Trần Quang Lộc khi về già là người vợ tảo tần làm bạn tâm giao. Ngày ấy, bà là hoa khôi ở Huế. Họ thường đàn hát cho nhau nghe trên bãi biển Mỹ Khê (Đà Nẵng), đôi khi xưng "mày - tao" vì cùng tuổi. Sau này, bà vào Sài Gòn học Văn khoa và gặp lại ông. Ra trường, họ nên duyên dù bố mẹ bà phản đối vì không thích con gái yêu một nhạc sĩ.

Nhạc sĩ Trần Quang Lộc bên vợ - bà Nguyễn Thị Thuận. Ảnh: Facebook.

Về già, bà làm "phụ tá" cho chồng, lau từng cây đàn, xếp từng bản nhạc khi ông dạy. Lúc ông lâm bệnh, bà túc trực ở bệnh viện, động viên ông uống thuốc vì các con đã định cư nước ngoài. Ông từng kể: "Đời tôi sáng tác nhiều bài hát, có nhiều bóng hồng, nhưng ngoài đời, bóng hồng của tôi chỉ có duy nhất". Khi đó, ông đưa mắt sang nhìn bà, móm mém cười. Ông qua đời khi ước mơ được ra Hà Nội, nắm tay vợ và thưởng thức một đêm nhạc về ông, do các ca sĩ thân thiết biểu diễn, vẫn còn dang dở.

Tang lễ của nhạc sĩ Trần Quang Lộc từ ngày 8/6 theo nghi thức Công giáo tại nhà riêng ở Bà Rịa - Vũng Tàu. Ông được hỏa táng ngày 10/6 tại quê nhà.

Mai Nhật

Nguồn: <https://vnexpress.net/tran-quang-loc-mot-doi-tai-hoa-lan-dan-4111868.html>

Nhạc sĩ Trần Quang Lộc

Nhạc sĩ Trần Quang Lộc sinh năm 1945, tại Quảng Trị. Ông bắt đầu sáng tác vào cuối thập niên 60. Tuyển tập đầu tiên của ông "Hát Trong Dòng Sông Xưa" được xuất bản năm 1970.

Mặc Lâm, phóng viên RFA
2010.11.21

Nhạc sĩ Trần Quang Lộc, với chiều tình ca “Về Đây Nghe Em” vào ngày 12 tháng 12 tại Saigon Performing Arts Center, Fountain Valley.

Hình: Dân Huỳnh/Người Việt

Những tác phẩm nổi tiếng của Trần Quang Lộc như "Về Đây Nghe Em", "Em Còn Nhớ Huế Không", "Có Phải Em Mùa Thu Hà Nội", "Chợt Nghe Em Hát" vẫn đang được ái mộ mặc dù đã được sáng tác nhiều năm về trước.

Nhạc của ông không bị lệ thuộc thời gian. Ca khúc “Có Phải Em Mùa Thu Hà Nội” tuy được sáng tác vào năm 1972 nhưng người nghe khó phân biệt được nó với những ca khúc về Hà Nội trong thời gian gần đây.

“Về Đây Nghe Em”

Cũng thế, nhạc phẩm “Về Đây Nghe Em” tuy xuất hiện trước năm 1975 nhưng người nghe hải ngoại gần 40 năm sau vẫn tưởng Trần Quang Lộc sáng tác cho mình!

*Về đây nghe em, về đây nghe em
Về đây mặc áo the, đi guốc mộc
Kể chuyện tình bằng lời ca dao
Kể chuyện tình bằng nỗi ngô khoai
Kể chuyện tình bằng hạt lúa mới
Và về đây nghe lại tiếng nói thơ ấu khúc hát ban đầu*

*Về đây nghe em, về đây nghe em
Về đây thả ước mơ đi hát dạo
Để đời đời làm giọt sương mai
Để chào đời bằng lòng mới lớn
Để hận thù người người lắng xuống
Và tìm nhau như tìm sót xa
Trong lúc lệ đã đầy vơi*

Những ca từ hết sức dễ thương này như đi thẳng vào lòng người nghe với tất cả ngạc nhiên thích thú. Người con trai thầm thì bên tai cô gái những lời ru buồn nhưng thanh khiết, có khả năng lay động những bức tường kiên cố nhất cản trở bước chân cô.

Chàng trai không có gì để trao đổi lại với lời yêu cầu nhưng cô gái biết rằng những âm thanh ngập ngừng đứt quãng này phát xuất từ một trái tim rất hồng đang đập những nhịp điệu yêu thương về cô, người con gái bé nhỏ đang chơi với giữa giòng đời lạ lẫm.

Người nghe những lời thầm thì này bên ngoài đất nước Việt Nam sẽ nghĩ rằng từ nơi đất mẹ xa xôi, chàng trai xưa cũ đang cố thuyết phục người yêu làm một cuộc trở về, trở về với quê hương thanh tú chứa đầy kỷ niệm.

Hình ảnh đôi guốc mộc bình dị là thế nhưng lại có khả năng gây xao động cả một giòng sông ký ức. Người xa quê ai mà không nhớ những hình ảnh chân quê, mộc mạc này.

“Tôi viết năm 69-70, thời điểm đó ở Sài Gòn thì chiến trang đang ở cao trào. Buổi tối ở Sài Gòn lúc đó thời tôi còn đi học tối thì đi đánh đàn ở các quán Bar. Thành phố Sài Gòn giới nghiêm, ban đêm chỉ còn lại những người lính viễn chinh ở Mỹ. Còn trong mấy quán bar chỉ còn lại những cô vũ nữ, cave...những cô sinh viên mặc mini jupe phục vụ trong những quán bar này...”

Lúc ấy mình là con người Việt Nam nên có cái nhìn hình như có điều gì đó ray rức trong lòng...cảm nhận có cái gì đó mình không diễn đạt được. Mình cảm nhận có một sự mời gọi để quay về với quê hương, những day dứt đó mình viết thành ca khúc “về đây nghe em...”

Bài hát này sau đó cũng được nhiều ca sĩ hát. Bài hát này thuận lợi cách nào đó cho nên thành công. Cho mãi đến bây giờ tuy đã mười mấy năm nhưng cũng còn nhiều ca sĩ chọn để hát. Trong những cuộc thi Tiếng hát truyền hình Việt Nam người ta cũng chọn nó”.

Thì ra là vậy! Ca khúc “Về Đây Đi Em” có tuổi đời già hơn nhiều người lầm tưởng!

Nhạc sĩ Trần Quang Lộc kể lại tiểu sử bài hát được nhiều người yêu thích này khiến vỡ ra rằng đây không phải là bài hát được sáng tác tại hải ngoại sau khi hàng triệu người bỏ nước ra đi.

Vậy mà lạ thay, cái hồn phách của nhạc phẩm này sao chừng như gọi mời người con xa xứ lắm vậy. Chiếc áo the, đôi guốc mộc, nồi khoai, hạt lúa mới... không phải đang gọi lại hình ảnh khó quên trong tâm trí hay sao...

Nhạc “Về đây đi em”.....

“Tôi bắt đầu viết nhạc vào khoảng năm 1967. Tôi học trường âm nhạc Huế và sau đó tôi về Sài Gòn theo học tại nhạc viện Quốc Gia Âm Nhạc Sài Gòn, về môn hòa âm sáng tác. Hiện nay tôi đi dạy nhạc và sống tại Bà Rịa Vũng Tàu.”

“Có Phải Em Mùa Thu Hà Nội”

Tháp Rùa hồ Hoàn Kiếm. Photo courtesy of Wikipedia.

Chúng ta vừa nghe một phần của nhạc phẩm “Có Phải Em Mùa Thu Hà Nội?” được nhạc sĩ Trần Quang Lộc phổ thơ của thi sĩ Tô Như Châu. Về nhạc phẩm nổi tiếng này nhạc sĩ cho biết:

“Bài hát này tôi sáng tác năm 197, tôi về Sài Gòn nghỉ hè thì gặp anh Tô Như Châu. Anh ấy cho xem bài thơ “Có Phải Em Mùa Thu Hà Nội”, bài thơ viết dài lắm năm sáu trang gì đấy tôi lấy ý bài thơ viết lại thành ca khúc. Bài này viết trước năm 1975, hồi đó được Thái Thanh hát nhưng sau đó ngưng không được phổ biến.

Mãi đến năm 1993 thì ca khúc này được nhiều ca sĩ hát, trong đó ca sĩ Thu Phương được giải thưởng bài hát này đứng đầu Top Ten trong chương trình nhạc Top Ten ở Sài Gòn được giải nhất mà kéo dài trong một năm. Bài này cũng được giải thưởng ca khúc viết hay nhất trong năm của Hội Văn Học Nghệ Thuật Việt Nam trao giải cho tôi.”

*Có chắc mùa thu lá rơi vàng tiếng gọi
Lệ mừng gặp nhau xô xao phím dương cầm
Có phải em là mùa thu Hà Nội
Nghìn năm sau ta níu bóng quay về
Ơi mùa thu của ước mơ..*

Trần Quang Lộc có đôi mắt xanh nên sớm nhìn ra tài năng của nhà thơ Tô Như Châu cùng những lấp lánh châu báu nằm bên dưới ngôn ngữ của bài thơ:

*Tháng tám mùa thu lá rơi vàng chưa nhỉ?
Từ độ người đi thương nhớ âm thầm
Có phải em là mùa thu Hà Nội
Tuổi phong sương ta cũng gắng đi tìm
Có phải em mùa thu xưa?*

Khi lời thơ được những nốt nhạc tương cảm nâng lên thì bài thơ như chấp cánh. Đôi cánh âm thanh mang lời thơ lượn lờ trong không gian Hà Nội xưa gây cho người nghe bao nhiêu là cảm hoài, và nếu được sinh ra từ Hà Nội không chắc người nghe có cảm được nôn nao khi lá vàng từng chiếc rơi trong nỗi nhớ hay không!

*Có bóng mùa thu thức ta lòng son muện
Một ngày về xuôi chợt ghé Thăng Long buồn
Có phải em là mùa thu Hà Nội
Ngày sang thu anh lột lá em nằm
Bên trời xa sương tóc bay.*

“Bên trời xa sương tóc bay” câu thơ vang lên như tiếng chuông chiều làm băng khuâng hoàng hôn. Trời xa làm cho hơi sương mù mịt hay thời gian mịt mù làm cho tóc bay trong sương chiều lan tỏa. Câu thơ mở ra thật rộng cho người đọc cảm thụ cái vi tế của nó và tiếng hát của người ca sĩ nào nuốt hơn mang Hà Nội lúc xa lúc gần.

Cuối cùng nhà thơ an ủi lấy mình như người thợ săn hụt hơi đuổi theo con mồi trong không gian lả tả lá vàng...

*Thôi thì có em đời ta hy vọng
Thôi thì có em sương khói môi mềm
Có phải em là mùa thu Hà Nội
Nghe đâu đây lá úa và mi xanh
Nghe đâu đây hồn Trưng Vương sông hát*

Quý vị vừa theo dõi hai tác phẩm nổi tiếng của nhạc sĩ Trần Quang Lộc đó là “Có Phải Em Mùa Thu Hà Nội” và “Về Đây Nghe Em”. Chúng tôi hy vọng quý vị đã có những giây phút thoải mái cùng với những chi tiết thú vị mà hai tác phẩm này chuyên chở....

Mặc Lâm

Nguồn: <https://www.rfa.org/vietnamese/news/programs/LiteratureAndArts/Composer-tran-quang-loc-and-the-story-of-his-artworks-mlam-11212010114713.html>

Hoàn Cảnh Sáng Tác Ca Khúc “Về Đây Nghe Em” Của Nhạc Sĩ Trần Quang Lộc

Về đây nghe em, về đây nghe em
Về đây mặc áo the, đi guốc mộc
Kể chuyện tình bằng lời ca dao
Kể chuyện tình bằng hạt lúa mới

Kể chuyện tình bằng nôi ngô khoai
Và về đây nghe gọi tiếng xưa
Để nhớ trong tiếng vỡ bờ.

Về đây nghe em, về đây nghe em
Về đây thỏa ước mơ đi hát dạo
Để chào đời bằng hạt sương mai
Để bằng lòng ngọt ngào hấp hối.

Và hận thù người người lắng xuống
Rời tìm nhau như tìm xót xa
Trong lúc lệ đã đầy vơi.

Này hồn ơi lên cao lên cao
Đem ánh sáng hân hoan trên trời
Rọi vào đời cho ta tình cầu yêu thương.

Này thịt xương ta chưa mang theo
Khi ngã xuống mê man tử hờn
Và về đây nghe nhau thở dài trong đêm

Về đây nghe em, về đây nghe em
Về đây cùng khóc trên sông nước buồn
Chở lòng mình trở về quê hương
Chở hồn mình về dòng suối mát.

Chở thật thà vào lòng dối trá
Và nhạc hoa xin tạ chút ơn
Hoan phé khi đã gặp nhau.

Ca khúc "Về Đây nghe Em" được nhạc sĩ Trần Quang Lộc phổ từ bài thơ của A Khuê. Tác phẩm này ra đời năm 1967 nhưng bị vùi quên sau năm 1975 và mãi đến năm 1990 mới được phổ biến rộng rãi ở Việt Nam. Lời hát nghe mộc mạc, gần gũi với bất cứ một ai đã từng sinh ra và lớn lên tại Việt Nam...

Nói về bài hát : Về Đây Nghe Em này, Nhạc sĩ Trần Quang Lộc bồi hồi kể lại :

"Tôi viết Về Đây Nghe Em năm 1969-70, thời điểm đó ở Sài Gòn thì chiến tranh đang ở cao trào. Buổi tối ở Sài Gòn lúc đó thời tôi còn đi học tối thì đi đánh đàn ở các quán Bar. Thành phố Sài Gòn giới nghiêm vào khoảng 9 giờ đêm đến 6 giờ sáng hôm sau, ban đêm chỉ còn lại những người lính Mỹ. Còn trong mấy quán bar chỉ còn lại những cô vũ nữ, cave...những cô sinh viên mặc mini jupe phục vụ trong những quán bar này..."

Lúc ấy mình là con người Việt Nam nên có cái nhìn hình như có điều gì đó ray rức trong lòng...cảm nhận có cái gì đó mình không diễn đạt được. Mình cảm nhận có một sự mời gọi để quay về với quê hương, những day dứt đó mình viết thành ca khúc Về Đây Nghe Em."

Thái Salem.

Nguồn: <https://dongnhacvang.com/hoan-can-h-sang-tac-ca-khuc-ve-day-nghe-em-cua-nhac-si-tran-quang-loc/>

NHỮNG TÌNH KHÚC CỦA NHẠC SĨ TRẦN QUANG LỘC
<https://youtu.be/dCvwCiZT5bE?si=UXVNLZ4KZbb8faH5>

Vĩnh biệt Nhạc sĩ Trần Quang Lộc: 'Chở hồn mình vào lòng suối mát...'

June 10, 2020

Hà Đình Nguyên

Hơn nửa tháng trước, ngày 20/5, khi nghe tin bệnh tình của Nhạc sĩ Trần Quang Lộc trở nặng, tôi và một người bạn đã đến tư gia của ông (số 179 Trương Hán Siêu, phường Long Toàn, TP Bà Rịa) để thăm ông và chia sẻ với gia đình vì quỹ thời gian còn lại chỉ còn đếm từng ngày... Vốn đã từng quen biết nhau, dù giờ đây không ngồi dậy được, không nói được và chỉ nhìn được bằng một con mắt, ông vẫn nhận ra chúng tôi và chấp tay "xá" chúng tôi – cả lúc mới đến cũng như lúc từ giã, một cách rất khiêm nhu.

Điều này rất khác với một Trần Quang Lộc " vào trong phong nhã, ra ngoài hào hoa" của ngày xưa, khiến chúng tôi thật chạnh lòng...

Trần Quang Lộc sinh năm 1949 tại Gio Linh, Quảng Trị (không phải sinh năm 1945 như một số thông tin, điều này được chính vợ của ông xác nhận). Ông tốt nghiệp Quốc Gia Âm Nhạc và Kịch Nghệ Huế vào đầu thập niên 1970. Đó cũng là giai đoạn ông tập tành sáng tác những ca khúc đầu tay với sự ra mắt tuyển tập "Hát Trong Dòng Sông Xưa" (xuất bản năm 1970.) Có một điều lạ là những ca khúc đầu tay ấy (đa số là phổ thơ của bạn bè), điển hình là 2 ca khúc "Về Đây Nghe Em" và "Có Phải Em Mùa Thu Hà Nội" lại tạo được những hiệu ứng tích cực và được công chúng cũng như giới nhạc sĩ coi như một hiện tượng âm nhạc.

Và điều lạ thứ 2: Trong khi các nhạc sĩ cùng thời đang rất thích sáng tác với các điệu nhạc đang thịnh hành như Bolero, Rumba, Habanera, Tango... thì chàng trai Trần Quang Lộc tuổi mới đôi mươi lại thích nhấn nha, tự sự bằng điệu Slow như thủ thi "Kể chuyện tình...", như thăm hỏi: "Có phải em...?"

Kể chuyện tình bằng lời ca dao...

Nhạc sĩ Trần Quang Lộc kể về xuất xứ của ca khúc "Về Đây Nghe Em" như sau: "Sau khi tốt nghiệp Quốc Gia Âm Nhạc Huế, tôi vào Sài Gòn mưu sinh. Mỗi đêm tôi đi đánh đàn ở các quán bar, hộp đêm... Đây cũng là giai đoạn chiến tranh khốc liệt nhất, tôi rất xót xa khi phải chứng kiến những cô gái quê bỏ làng lên thành thị kiếm sống bằng nhiều nghề, kể cả làm gái. Mỗi đêm, tôi cũng thường bắt gặp các nữ sinh trút bỏ chiếc áo dài để mặc chiếc váy ngắn cạp kè với những người lính ngoại quốc bước vào vũ trường khiến tim tôi như thắt lại..."

Rồi ông kể thêm: "Khi bắt gặp bài thơ "Về Đây Nghe Em" trong tập thơ "Vàng Bay" của A Khuê, tôi như tìm thấy một sự đồng cảm, những hình ảnh bình dị nhưng hết sức gần gũi như mặc áo the, đi guốc mộc, lời ca dao, nòi ngô khoai, hạt lúa mới... Chúng như mời gọi mọi người Việt trở về với những truyền thống văn hóa dân tộc: "Về đây nghe em, về đây nghe em. Về đây mặc áo the, đi guốc mộc. Kể chuyện tình bằng lời ca dao. Kể chuyện tình bằng nòi ngô khoai. Kể chuyện tình bằng hạt lúa mới. Và về đây nghe gọi tiếng xưa để nhớ trong tiếng võ bờ..."

Bài hát này được Elvis Phương ghi âm lần đầu vào đĩa Shotguns. Tuy nhiên thời gian sau bài hát chìm dần vào quên lãng. Phải đến thập niên 1990, tại hải ngoại, có lẽ do những cảm xúc hoài hương mà ca khúc này lại được các ca sĩ Ý Lan, Tuấn Ngọc, Hương Lan thể hiện và được kiều bào đón nhận nồng nhiệt. Ở trong nước, trong các chương trình ca nhạc lớn "Về Đây Nghe Em" cũng đã được thể hiện qua các giọng ca Hồng Nhung, Quang Linh, Thu Phương, Thanh Lam...

Nghìn năm sau ta níu bóng quay về...

Về ca khúc "Có Phải Em Mùa Thu Hà Nội," nhạc sĩ Trần Quang Lộc kể: "Năm 1971, trong một lần giao lưu với nhóm thơ Hàn Giang tại Đà Nẵng, tôi gặp nhà thơ Tô Như Châu và anh có khoe với tôi bài thơ "Có Phải Em Mùa Thu Hà Nội," dài cả hơn 100 câu (gần 5 trang giấy đánh máy). lạ một điều là cả Tô Như Châu và tôi đều chưa một lần được thấy Hà Nội nhưng lời thơ của Châu đẹp quá.

Tôi chắt lọc những câu ưng ý nhất và chỉ trong một đêm, tôi đã hoàn tất ca khúc "Có phải em mùa Thu Hà Nội" từ bài thơ dài của Tô Như Châu: "Tháng tám mùa Thu lá rơi vàng chưa nhỉ? Từ độ người đi thương nhớ âm thầm. Có phải em là mùa Thu Hà Nội. Tuổi phong sương ta cũng gắng đi tìm. Có phải em mùa Thu

xưa?... Có phải em là mùa Thu Hà Nội. Ngày sang Thu anh lột lá em nằm. Bên trời xa sương tóc bay... Có phải em là mùa Thu Hà Nội, Nghìn năm sau ta níu bóng quay về. Oi mùa Thu của ước mơ..."

Danh Ca Thái Thanh và nhạc sĩ Trần Quang Lộc. (Hình: FB Hà Đình Nguyên)

Bài hát này mau chóng được lan truyền rộng rãi bởi được trình bày bằng một giọng ca gốc Hà Nội rất nổi tiếng: Nữ danh ca Thái Thanh. Bà thường hát ca khúc này trên sóng phát thanh và trên truyền hình. Nhưng chỉ 2 tháng sau, chính quyền Sài Gòn ra lệnh thu hồi bản nhạc và cấm phổ biến vì ca khúc này có hơi hướng "thân Cộng" bởi những câu: "Tháng Tám mùa Thu... Từ độ người đi (tập kết - PV) thương nhớ âm thầm... Nghe đâu đây hồn Trưng Vương sông Hát..."

Đến năm 1994 (hơn 20 năm sau) khi nhạc sĩ Đức Trí thực hiện album "Chợt Nghe Em Hát" gồm 60 ca khúc của Lã Văn Cường và Trần Quang Lộc, chính Trần Quang Lộc cũng không chọn "Có phải em..." để đưa vào album này. Nhưng bằng con mắt nhà nghề và đôi tai thắm âm tuyệt vời, nhạc sĩ Đức Trí đã chủ động đưa ca khúc này vào album. Có thể nói, chính nhạc sĩ Đức Trí đã có công rất lớn để đưa "Có phải em..." trở lại với thế giới âm nhạc và với công chúng. Lần này "Có Phải E Mùa Thu Hà Nội," cũng lại được thể hiện bởi một giọng ca Hà Nội khác: Ca sĩ Hồng Nhung. Rồi tiếp theo là những giọng ca: Tuấn Ngọc, Ý Lan, Quang Dũng, Thanh Lam, Lam Trường... nhưng người thể hiện thành công và thành danh chính là ca sĩ Thu Phương!

Cho đến lúc từ trần, nhạc mục của Trần Quang Lộc đã lên đến 600 ca khúc, trong đó có khoảng 350 bài đã được ghi âm bằng nhiều hình thức và đang được gia đình lưu giữ.

Đã không còn người "kể chuyện tình bằng lời ca dao" trên cõi đời nhưng hình bóng và các tác phẩm của ông – đặc biệt là 2 ca khúc "để đời" kể trên – sẽ mãi ghi tên ông vào lòng những người yêu âm nhạc, để "nghìn năm sau ta níu bóng quay về..."

Tiểu bạn...

Bà Nguyễn Thị Thuận – phu nhân của nhạc sĩ, rất trân quý từng cây đàn, từng bản nhạc của chồng mình. Cô nữ sinh gốc Huế từng là hoa khôi của trường Phan Chu

Trinh (Đà Nẵng) kể cho chúng tôi là đã vượt qua rào cản của gia đình để chấp nhận làm vợ một chàng nhạc sĩ đa tài (và đa tình.)

Nhạc sĩ Trần Quang Lộc và phu nhân. (Hình: Dân trí)

Sau năm 1975, có một đạo vợ chồng bà ở Sài Gòn và chơi thân với họa sĩ Nguyễn Trọng Khôi, nhà thơ Từ Kế Tường, Hoàng Yên Di... Cho nên khi nghe tin nhạc sĩ Trần Quang Lộc từ trần, nhà thơ-nhà báo Từ Kế Tường đã đăng trên trang cá nhân của mình bài thơ khóc bạn: "... *Bạn ta trút hết ngậm ngùi/ Trên vai áo bạc, mây trời thông dong/ So đây hát khúc phiêu bông/ Câu thơ hóa nhạc theo dòng Trường giang/... Tiễn nhau một chút phai tàn/ Nắng mưa rồi cũng ngỡ ngàng... nắng mưa*" (**Tiễn bạn**– Từ Kế Tường.)

Hà Đình Nguyên

Nguồn: <https://www.nguoi-viet.com/tuong-nho/vinh-biet-nhac-si-tran-quang-loc-cho-hon-minh-vaolong-suoi-mat/>

Nam Phong

Tổng hợp Ngày 7 Tháng 6 Năm 2024

www.vietnamvanhien.org

An Lạc & Tự Chủ

VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info

TỦ SÁCH VĂN HIẾN ONLINE VỚI HƠN 10400 TÁC PHẨM